

LATVIJAS REPUBLIKAS

SAEIMAS

ZIŅOTĀJS

NR. 13

2013. GADA 11. JŪLIJĀ

Saturs

Likumi

192.* 371L/11**	Grozījums likumā “Par valsts pensijām”	3
193. 372L/11	Grozījums likumā “Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937.gada Civillikuma saistību tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību”	4
194. 373L/11	Grozījumi Civillikumā	5
195. 374L/11	Grozījumi Kriminālprocesa likumā.	7
196. 375L/11	Grozījumi Notariāta likumā	14
197. 376L/11	Grozījumi Civilprocesa likumā	20
198. 377L/11	Grozījumi Bāriņtiesu likumā	23

Paziņojumi

199.	Par deputāta Guntara Bilsēna atsaukšanu no Saeimas Juridiskās komisijas un viņa ievēlēšanu Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā.	25
200.	Par deputātes Danas Reiznieces-Ozolas ievēlēšanu Saeimas Juridiskajā komisijā un Saeimas Eiropas lietu komisijā	25

* *Publikācijas numurs.*

** *11. Saeimas pieņemtā likuma numurs.*

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

192. 371L/11 Grozījums likumā “Par valsts pensijām”

Izdarīt likumā “Par valsts pensijām” (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1996, 1., 24. nr.; 1997, 3., 13. nr.; 1998, 1., 24. nr.; 1999, 11., 23. nr.; 2002, 2. nr.; 2004, 6. nr.; 2005, 13., 24. nr.; 2006, 24. nr.; 2007, 24. nr.; 2008, 7., 10., 14. nr.; 2009, 8., 15. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 199. nr.; 2010, 16., 205. nr.; 2011, 202. nr.; 2012, 104. nr.) šādu grozījumu:

Papildināt pārejas noteikumus ar 41.¹ un 41.² punktu šādā redakcijā:

“41.¹ Personām, kurām no 2012. gada 1. janvāra invaliditātes pensijas vietā piešķirta vecuma pensija un līdz vecuma pensijas piešķiršanas dienai pie invaliditātes pensijas bija noteikta piemaksa par apdrošināšanas stāžu, kas uzkrāts līdz 1995. gada 31. decembrim, no vecuma pensijas piešķiršanas dienas uz invaliditātes laiku piešķir attiecīgo piemaksu atbilstoši šo pārejas noteikumu 41. punktam.

41.² Šo pārejas noteikumu 41.¹ punktā minētajām personām, kurām ir tiesības uz piemaksu par apdrošināšanas stāžu, kas uzkrāts līdz 1995. gada 31. decembrim, piemaksu par periodu no 2012. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 30. aprīlim piešķir no vecuma pensijas piešķiršanas dienas un izmaksā vienlaikus ar 2014. gada maija mēneša vecuma pensiju.”

Likums stājas spēkā 2014. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2013. gada 23. maijā.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja S. Āboltiņa

Rīgā 2013. gada 12. jūnijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 12.06.2013., Nr. 112.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

**193. 372L/11 Grozījums likumā “Par atjaunotā Latvijas
Republikas 1937. gada Civillikuma saistību tiesību
daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību”**

Izdarīt likumā “Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma saistību tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību” (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1993, 1./2. nr.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1997, 15. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2012, 197. nr.) šādu grozījumu:

Papildināt likumu ar 19. un 20. pantu šādā redakcijā:

“19. pants. Civillikuma ceturtais daļas trešās nodaļas otrās apakšnodaļas IV iedaļa “Nokavējums līgumiem par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu” stājas spēkā 2013. gada 1. jūlijā. Civillikuma ceturtais daļas trešās nodaļas otrās apakšnodaļas IV iedaļas “Nokavējums līgumiem par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu” noteikumi nav piemērojami līgumiem, kas noslēgti līdz 2013. gada 1. jūlijam, un līgumiem, kas noslēgti iepirkuma vai koncesijas procedūras rezultātā, ja tā izsludināta līdz 2013. gada 1. jūlijam. Līdzēji var vienoties par Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra direktīvas 2011/7/ES par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos nacionālajā tiesību sistēmā prasību piemērošanu līgumiem par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu no 2013. gada 16. marta.

20. pants. Pēc *euro* ieviešanas Latvijas Republikā Civillikuma 1668.¹⁰ pantā norādītās parāda atgūšanas izmaksas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra direktīvu 2011/7/ES par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos nacionālajā tiesību sistēmā tiek noteiktas 40 *euro* apmērā.”

Likums Saeimā pieņemts 2013. gada 23. maijā.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja **S. Āboltiņa**

Rīgā 2013. gada 12. jūnijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 12.06.2013., Nr. 112.

194. 373L/11 Grozījumi Civillikumā

Izdarīt Civillikumā šādus grozījumus:

1. Izslēgt 1652. panta otro un trešo daļu.
2. Izslēgt 1653. pantā vārdus un skaitli “bez augšā minētiem (1652. p.)”.
3. Papildināt ceturtais daļas trešās nodaļas otro apakšnodaļu ar IV iedaļu šādā redakcijā:

“IV. Nokavējums līgumiem par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu

1668.¹ Publisks pasūtītājs šīs iedaļas izpratnē ir persona, kura atbilst pasūtītāja kritērijiem saskaņā ar normatīvajiem aktiem publisko iepirkumu jomā vai publiskas institūcijas kritērijiem saskaņā ar normatīvajiem aktiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu jomā.

1668.² Ja līgumā par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu noteiktā saistība ir izpildāma, parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis gadījumos, kad parādnieks nav veicis samaksu trīsdesmit dienu laikā pēc:

- 1) rēķina vai cita līdzvērtīga maksājuma pieprasījuma saņemšanas dienas;
- 2) preces vai pakalpojuma saņemšanas dienas, ja rēķina vai cita līdzvērtīga maksājuma pieprasījuma saņemšanas laiks nav skaidri noteikts vai ja parādnieks ir saņēmis rēķinu vai citu līdzvērtīgu maksājuma pieprasījumu agrāk nekā precī vai pakalpojumu;
- 3) dienas, kurā veikta ar likumu vai līgumu paredzēta pieņemšana vai pārbaude (apskate), lai noteiktu preces vai pakalpojuma atbilstību līguma noteikumiem, un parādnieks ir saņēmis rēķinu vai citu līdzvērtīgu maksājuma pieprasījumu.

Šā panta noteikumus piemēro līgumiem par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, kuros parādnieks ir publisks pasūtītājs, kā arī līgumiem par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, kuros neviens no līdzējiem nav publisks pasūtītājs, ja līgumā nav noteikts atlīdzības termiņš.

1668.³ Ja kreditors ir izpildījis savas saistības, bet nav laikā saņēmis samaksu, viņš bez atgādinājuma nākamajā dienā pēc līgumā noteiktās maksājuma dienas vai maksājuma termiņa beigu dienas var prasīt no parādnieka nokavējuma procentus par līguma par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu izpildes nokavējumu. Kreditora tiesība prasīt nokavējuma procentus atkrīt, ja parādnieks nav atbildīgs par nokavējumu. Šā panta noteikumi neattiecas uz līdzējiem, no kuriem viens vai abi ir publiski pasūtītāji.

Ja līgumos par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu maksājuma diena vai maksājuma termiņa beigu diena nav noteikta, kreditoram ir tiesības prasīt no parādnieka nokavējuma procentus pēc tam, kad iestāties viens no 1668.² pantā norādītajiem nokavējuma termiņiem. Kreditora tiesība prasīt nokavējuma procentus atkrīt, ja parādnieks nav atbildīgs par nokavējumu.

1668.⁴ Ja parādnieks ir publisks pasūtītājs un kreditors ir izpildījis savas saistības, bet nav laikā saņēmis samaksu, viņš ir tiesīgs bez atgādinājuma no parādnieka prasīt likumiskos procentus (1765. p. 3. d.). Kreditora tiesība prasīt likumiskos procentus atkrīt, ja parādnieks nav atbildīgs par kavējumu.

1668.⁵ Preces piegādes, pirkuma vai pakalpojuma atbilstību līgumam pārbauda trīsdesmit

dienu laikā no preces vai pakalpojuma saņemšanas dienas, ja vien līdzēji nav noteikti norunājuši citādi un šāda atruna nav acīmredzami netaisna pret kreditoru.

1668.⁶ Līgumos par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, kuros neviens no līdzējiem nav publisks pasūtītājs, līdzēji var noteikt atlīdzības samaksas termiņu līdz sešdesmit dienām, ja vien tie nav noteikti norunājuši citādi un šāda atruna nav acīmredzami netaisna pret kreditoru.

1668.⁷ Līgumos par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, kuros parādnieks ir publisks pasūtītājs, atlīdzības samaksai piemēro 1668.² pantā norādītos termiņus. Līdzēji var vienoties par atlīdzības samaksas termiņa pagarinājumu līdz sešdesmit dienām, ciktāl tas ir attaisnojami, ņemot vērā saistību, kas jāizpilda. Šajā pantā noteiktos termiņus nevar grozīt, līdzējiem savstarpēji vienojoties.

1668.⁸ Līgumos par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu līdzēji var vienoties par izpildījuma saņemšanu pa daļām. Uz izpildījumu daļā noteiktā samaksas termiņa nokavējumu attiecināmi šīs iedaļas noteikumi par nokavējumu.

1668.⁹ Par nokavētu maksājumu līgumā par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu parādnieks bez īpaša atgādinājuma maksā kreditoram parāda atgūšanas izmaksas trīsdesmit latu apmērā. Parāda atgūšanas izmaksu samaksa neatbrīvo parādnieku no pienākuma atlīdzināt visus zaudējumus, kādus kreditors cietis, ieskaitot izdevumus prāvai.

1668.¹⁰ Par netaisniem līguma noteikumiem attiecībā pret kreditoru šīs iedaļas izpratnē atzīstami tādi noteikumi, kuru mērķis ir novilcināt saistības izpildi. Noteikumi, kas paredz kreditora atteikšanos no likumiskajiem vai nokavējuma procentiem vai iepriekš novērtētajiem zaudējumiem, atzīstami par acīmredzami netaisniem.

1668.¹¹ Šīs iedaļas noteikumi neattiecas uz parādnieku, kas ir patērētājs vai fiziska persona, kura neveic saimniecisko darbību.”

4. Aizstāt 1765. panta otrajā daļā vārdu “septiņi” ar vārdu “astoņi”.

5. Informatīvajā atsaucē uz Eiropas Savienības direktīvām:

izslēgt 6. punktu;

papildināt informatīvo atsauci ar 7. punktu šādā redakcijā:

“7) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra direktīvas 2011/7/ES par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos nacionālajā tiesību sistēmā.”

Likums Saeimā pieņemts 2013. gada 23. maijā.

*Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja S. Āboltiņa*

Rīgā 2013. gada 12. jūnijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 12.06.2013., Nr. 112.

195. 374L/11 Grozījumi Kriminālprocesa likumā

Izdarīt Kriminālprocesa likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2005, 11., 20. nr.; 2006, 4. nr.; 2007, 3., 13. nr.; 2008, 1., 15. nr.; 2009, 9., 14., 15. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 19., 178. nr.; 2011, 117. nr.; 2012, 92., 189. nr.; 2013, 6., 21., 61. nr.) šādus grozījumus:

1. 11. pantā:

papildināt pantu ar 2.¹, 2.² un 2.³ daļu šādā redakcijā:

“(2¹) Personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību, ja tā neprot valsts valodu, ir tiesības lietot valodu, kuru šī persona prot, un tikšanās laikā ar aizstāvi bez atlīdzības izmantot tulka palīdzību, kura piedalīšanos nodrošina procesa virzītājs, šādos gadījumos:

- 1) lai sagatavotos pratināšanai pirmstiesas procesā vai iztiesāšanai tiesas sēdē;
- 2) lai sastādītu rakstveida sūdzību par kriminālprocesu veicošās amatpersonas rīcību vai nolēmumu un procesuālā piespiedu līdzekļa piemērošanu, grozišanu vai atcelšanu;
- 3) lai sastādītu dokumentu, kas nepieciešams lietas iztiesāšanai rakstveida procesā;
- 4) lai sastādītu apelācijas vai kasācijas sūdzību.

(2²) Personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību un kurai ir piemērots ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, šā panta 2.¹ daļā minēto tiesību īstenošanai tulka piedalīšanos nodrošina attiecīgā ieslodzījuma vieta.

(2³) Kārtību un apjomu, kādā šā panta 2.¹ un 2.² daļā minētajos gadījumos tiek nodrošināta tulka palīdzība, nosaka Ministru kabinets.”;

papildināt piekto daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Procesa virzītājs nodrošina citā valodā saņemto apelācijas sūdzību un kasācijas sūdzību par tiesu nolēmumiem tulkojumu valsts valodā.”;

papildināt pantu ar sesto daļu šādā redakcijā:

“(6) Šā panta nosacījumi par personas tiesībām lietot valodu, kuru šī persona prot, un bez atlīdzības izmantot tulka palīdzību attiecas arī uz personām, kurām ir dzirdes, runas vai redzes traucējumi. Šādām personām, likumā paredzētajos gadījumos izsniedzot procesuālos dokumentus, nodrošina šo dokumentu pieejamību tām saprotamā valodā vai veidā, ko persona spēj uztvert.”

2. Papildināt likumu ar 60.² pantu šādā redakcijā:

“60.² pants. Personas, kurai ir tiesības uz aizstāvību, pamattiesības kriminālprocesā

(1) Personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību, ir šādas tiesības:

- 1) nekavējoties uzaicināt aizstāvi un noslēgt ar viņu vienošanos vai izmantot valsts nodrošināto juridisko palīdzību, ja šī persona pati par saviem līdzekļiem nevar noslēgt vienošanos ar aizstāvi;
- 2) tikties ar aizstāvi sarunas konfidencialitāti nodrošinošos apstākļos bez īpašas procesa virzītāja atļaujas un bez laika ierobežojumiem;
- 3) saņemt juridisko palīdzību no aizstāvja;
- 4) likumā paredzētajos gadījumos pieprasīt advokāta piedalīšanos atsevišķā procesuālajā darbībā aizstāvības nodrošināšanai, ja vēl nav noslēgta vienošanās par aizstāvību ar konkrētu advokātu vai šis aizstāvis nav varējis ierasties;

- 5) saņemt no procesa virzītāja attiecīgajā tiesas apgabalā praktizējošo advokātu sarakstu, kā arī bez maksas izmantot telefonu aizstāvja uzaicināšanai;
- 6) tikt informētai par to, kāds pieņēmums izteikts vai kādas aizdomas radušās pret šo personu, vai kāda apsūdzība tai izvirzīta;
- 7) likumā noteiktajā kārtībā un apjomā saņemt mutvārdu vai rakstveida tulkojumu tai saprotamā valodā;
- 8) sniegt liecību vai atteikties liecināt.

(2) Liecības nesniegšana nav vērtējama kā traucēšana noskaidrot patiesību lietā un izvairīšanās no pirmstiesas procesa un tiesas.

(3) Papildus tiesībām, kas noteiktas šā panta pirmajā daļā, aizturētajam, kā arī aizdomās turētajam vai apsūdzētajam, kuram piemērots ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, ir šādas tiesības:

- 1) iepazīties ar tiem lietas materiāliem, ar kuriem pamatots ierosinājums piemērot ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, ciktāl šāda piekļuve neapdraud citu personu pamattiesības, sabiedrības intereses un netraucē kriminālprocesa mērķa sasniegšanu;
- 2) pieprasīt, lai par aizturēšanu vai apcietināšanu paziņo viņa tuviniekam, mācību iestādei, darba devējam. Ārvalstniekam ir tiesības pieprasīt, lai par aizturēšanu tiek informēta viņa valsts diplomātiskā vai konsulārā pārstāvniecība;
- 3) saņemt informāciju par tiesībām uz neatliekamo medicīnisko palīdzību;
- 4) saņemt informāciju par maksimālo stundu vai mēnešu skaitu, uz kādu personai var tikt ierobežota brīvība pirmstiesas procesā.

(4) Personai, tiklīdz tā ieguvusi tiesības uz aizstāvību, nekavējoties rakstveidā izsniedz un, ja nepieciešams, izskaidro informāciju par šā panta pirmajā un trešajā daļā noteiktajām tiesībām. To, ka informācija ir izsniegta un, ja nepieciešams, tiesības izskaidrotas, persona apliecina ar savu parakstu.”

3. Izteikt 61. panta ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Personai, pret kuru uzsākts kriminālprocess, ir šā likuma 60.² pantā noteiktās pamattiesības, kā arī 66. panta pirmās daļas 2., 3., 9., 10., 12., 13., 14. un 16. punktā noteiktās tiesības un 67. panta pirmās daļas 1., 2., 5. un 6. punktā noteiktie pienākumi. Šai personai nedrīkst piemērot drošības līdzekļus.”

4. 63. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Aizturētajam ir šā likuma 60.² pantā noteiktās pamattiesības, kā arī tiesības:

- 1) iepazīties ar aizturēšanas protokolu un saņemt izrakstu no šā likuma par aizturētā tiesībām un pienākumiem;
- 2) mutvārdos vai rakstveidā izteikt savu attieksmi attiecībā uz aizturēšanas pamatotību;
- 3) pieteikt noraidījumu;
- 4) iesniegt sūdzības par amatpersonu rīcību;
- 5) pieteikt lūgumus par to izmeklēšanas darbību neatliekamu veikšanu, kuru rezultātā var tikt iegūti pierādījumi aizdomu nepamatotības apstiprināšanai.”;

izslēgt trešo daļu.

5. 66. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) No brīža, kad personai paziņots, ka tā atzīta par aizdomās turēto, šai personai ir šā likuma 60.² pantā noteiktās pamattiesības, kā arī tiesības:

- 1) saņemt tā lēmuma kopiju, ar kuru šī persona atzīta par aizdomās turēto, un izrakstu no šā likuma par aizdomās turētā tiesībām un pienākumiem;
- 2) iepazīties ar kriminālprocesa reģistru;
- 3) pieteikt noraidījumu;
- 4) iesniegt pieteikumus par izmeklēšanas darbību veikšanu un piedalīšanos tajās;
- 5) piedalīties izmeklēšanas darbībās, kuras tiek veiktas pēc šīs personas vai tās aizstāvja pieteikuma, ja vien šāda piedalīšanās netraucē izmeklēšanas darbību veikšanu vai neaizskar citas personas tiesības;
- 6) saņemt motivētu lēmumu, ja aizdomās turētajam atteikta piedalīšanās izmeklēšanas darbībās, kuras tiek veiktas pēc viņa vai aizstāvja pieteikuma;
- 7) iepazīties ar lēmumu par ekspertīzes noteikšanu pirms tā nodošanas izpildei, ja ekspertīze attiecas uz šo personu, un lūgt, lai tiek uzdoti papildjautājumi, par kuriem ekspertam jādod atzinums, izņemot gadījumus, kad ekspertīze noteikta citas izmeklēšanas darbības laikā;
- 8) iepazīties ar ekspertīzes atzinumu pēc tā saņemšanas, ja ekspertīze veikta pēc šīs personas pieteikuma;
- 9) likumā noteiktajā kārtībā iesniegt sūdzības par kriminālprocesa veikšanai pilnvarotas amatpersonas rīcību;
- 10) likumā noteiktajos gadījumos, termiņos un kārtībā pārsūdzēt procesuālos lēmumus;
- 11) mutvārdos vai rakstveidā paust savu attieksmi pret izteiktajām aizdomām;
- 12) pieprasīt, lai pasākumi krimināltiesisko attiecību noregulēšanai tiktu veikti ar tās piekrišanu;
- 13) izlīgt ar cietušo;
- 14) iesniegt pieteikumu par kriminālprocesa izbeigšanu;
- 15) pie izmeklēšanas tiesneša piedalīties procesa virzītāja ierosinājumu un savu un aizstāvja sūdzību un pieteikumu izskatīšanā, ja vien likums nenosaka citu izskatīšanas kārtību;
- 16) izteikt vēlēšanos sadarboties ar amatpersonām, kuras veic kriminālprocesu.”;

izslēgt trešo daļu.

6. Izslēgt 70. panta trešo daļu.

7. Izteikt 71. pantu šādā redakcijā:

“71. pants. Apsūdzētā tiesības pirmās instances tiesā

Pirmās instances tiesā apsūdzētajam ir šā likuma 60.² pantā noteiktās pamattiesības, kā arī tiesības:

- 1) savlaicīgi uzzināt lietas iztiesāšanas vietu un laiku;
- 2) pašam piedalīties krimināllietas iztiesāšanā;
- 3) pieteikt noraidījumu;
- 4) lūgt, lai nomaina aizstāvi, ja pastāv likumā noteiktie šķēršļi viņa līdzdalībai;
- 5) piekrist pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas sēdē;

- 6) izteikt savu viedokli par katru apspriežamo jautājumu, ja tas attiecas uz viņa apsūdzību vai personu raksturojošiem datiem;
- 7) piedalīties katra pierādījuma tiešā un mutvārdos veiktā pārbaudē, ja pierādījums attiecas uz viņa apsūdzību vai personu raksturojošiem datiem;
- 8) pieteikt tiesai motivētu lūgumu izteikt savu viedokli un piedalīties pierādījumu pārbaudē arī tad, ja izskatāmais jautājums vai pierādījums tieši neattiecas uz viņa apsūdzību vai personu raksturojošiem datiem;
- 9) pieteikt lūgumus;
- 10) uzstāties tiesas debatēs, ja nepiedalās aizstāvis;
- 11) teikt pēdējo vārdu;
- 12) saņemt tiesas nolēmuma kopiju un iepazīties ar tiesas sēdes protokolu, kā arī iesniegt par to rakstveida piezīmes, kuras pievieno krimināllietas materiāliem;
- 13) pārsūdzēt tiesas nolēmumu likumā noteiktajā kārtībā.”

8. Izteikt 73. panta otrās daļas ievaddaļu šādā redakcijā:

“(2) Kasācijas instances tiesā līdz lietas iztiesāšanas uzsākšanai apsūdzētajam ir šā likuma 60.² pantā noteiktās pamattiesības, kā arī tiesības.”

9. 83. pantā:

izslēgt pirmās daļas 1. punktā vārdus “vai rīcībnespējīgai personai”;

aizstāt pirmās daļas 4. punktā vārdus “fizisku vai psihisku trūkumu” ar vārdiem “garīga rakstura vai cita veselības traucējuma”.

10. 104. pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus “un rīcībnespējīga fiziskā persona” ar vārdiem “fiziskā persona, kurai nav nodibināta aizgādība”;

aizstāt trešajā daļā vārdus “kura atzīta par rīcībnespējīgu” ar vārdiem “kurai ir nodibināta aizgādība garīga rakstura vai cita veselības traucējuma dēļ”;

aizstāt astotajā un devītajā daļā vārdus “rīcībnespējīgā cietušā” ar vārdiem “cietušā, kuram ir nodibināta aizgādība garīga rakstura vai cita veselības traucējuma dēļ”.

11. Izteikt 121. panta pirmās daļas 3. punktu šādā redakcijā:

“3) tulkam, ko aizstāvības tiesību nodrošināšanai pieaicinājis procesa virzītājs vai persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, vai advokāts, ja viņi par to rakstveidā paziņojuši procesa virzītājam, norādot nepieciešamās ziņas par tulku: vārdu, uzvārdu, personas kodu, praktizēšanas vietu vai deklarēto dzīvesvietu.”

12. Izteikt 246. panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Pirms pieņemt lēmumu par tāda drošības līdzekļa piemērošanu, kurš saistīts ar brīvības atņemšanu, procesa virzītājs izsniedz personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību, tā ierosinājuma kopiju, kurā norādīts konkrētā drošības līdzekļa izvēles pamatojums ar konkrētiem, uz lietas materiāliem balstītiem apsvērumiem.”

13. Papildināt 274. panta septīto daļu ar tekstu šādā redakcijā:

“Aizdomās turētajam vai apsūdzētajam, kas neprot valodu, kurā uzrakstīts lēmums, tiesa bez novilcināšanas nodrošina pilna lēmuma rakstveida tulkojumu viņam saprotamā valodā. Piemērojot

ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, tiesa personai nekavējoties sniedz informāciju par maksimālo mēnešu skaitu, uz kādu personai var tikt ierobežota brīvība pirmstiesas procesā.”

14. Izteikt 277. panta vienpadsmito daļu šādā redakcijā:

“(11) Ja procesuālais lēmums ietekmē apcietinājumā turēšanas termiņu, procesa virzītājs par to informē iestādi, kurā persona tiek turēta apcietinājumā, un personu, kurai piemērots ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis.”

15. Papildināt 286. pantu ar piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Ja ar brīvības atņemšanu saistīts piespiedu līdzeklis piemērots personai, kura neprot valsts valodu, tai nolēmuma pārsūdzēšanai paredzēto termiņu sāk skaitīt no dienas, kad šai personai izsniegts lēmuma rakstveida tulkojums tai saprotamā valodā.”

16. Izteikt 321.¹ pantu šādā redakcijā:

“321.¹ pants. Tiesas nolēmuma pieejamības diena

(1) Tiesas sprieduma vai lēmuma, ar kuru tiek pabeigta tiesvedība, pieejamības diena ir diena, kad spriedums vai lēmums vai sprieduma vai lēmuma tulkojums ir saņemams tiesas kancelejā.

(2) Cietušajam tiesa nodrošina iespēju iepazīties ar nolēmumu, izmantojot tulka palīdzību.

(3) Apsūdzētajam tiesa nodrošina nolēmuma rakstveida tulkojumu viņam saprotamā valodā bez novilcināšanas. Rakstveida tulkojumu nenodrošina, ja:

- 1) notiesājošs spriedums taisīts lietā, kura pirmās instances tiesā izskatīta, neizdarot pierādījumu pārbaudi;
- 2) notiesājošs spriedums taisīts cietušā un apsūdzētā izlīguma gadījumā;
- 3) notiesājošs spriedums taisīts vienošanās procesā;
- 4) tiek taisīts kasācijas instances tiesas lēmums.

(4) Apsūdzētajam, kuram šā panta trešajā daļā minētajos gadījumos nenodrošina nolēmuma rakstveida tulkojumu viņam saprotamā valodā, tiesa nodrošina iespēju iepazīties ar nolēmumu, izmantojot tulka palīdzību. Personām, kurām piemērots ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, iespēju iepazīties ar nolēmumu, izmantojot tulka palīdzību, nodrošina attiecīgā ieslodzījuma vieta.

(5) Apsūdzētajam, kurš atrodas apcietinājumā, mājas arestā vai sociālās korekcijas izglītības iestādē, tiesas nolēmuma pieejamības diena ir diena, kad šai personai izsniegts nolēmuma rakstveida tulkojums tai saprotamā valodā vai tā iepazīstināta ar nolēmumu šā panta ceturtajā daļā noteiktajā kārtībā.”

17. Izteikt 376. panta ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Procesā virzītājs triju darba dienu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas nodrošina šajā likumā noteikto personu, kurām ir tiesības iepazīties ar kriminālprocesa reģistru, iepazīstināšanu ar kriminālprocesa reģistru.”

18. Izteikt 406. panta astoto daļu šādā redakcijā:

“(8) Apsūdzētajam, kas neprot valodu, kurā uzrakstīta apsūdzība, nodrošina apsūdzības tulkojumu viņam saprotamā valodā. Apsūdzības rakstveida tulkojumu nodrošina līdz pirmstiesas kriminālprocesa pabeigšanai.”

19. 413. panta ceturtajā daļā:

aizstāt vārdu “nesaprot” ar vārdu “neprot”;

izslēgt vārdu “rakstveida”.

20. Izteikt 427. panta piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Lēmuma kopiju kopā ar lietas materiālu kopijām nekavējoties izsniedz apsūdzētajam. Ja apsūdzētais neprot valodu, kurā uzrakstīts lēmums, šai personai nodrošina šā lēmuma rakstveida tulkojumu tai saprotamā valodā. Lēmuma kopiju izsniedz arī cietušajam.”

21. Izteikt 432. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Lēmuma par krimināllietas nodošanu tiesai saīsinātā procesa kārtībā kopiju kopā ar lietas materiālu kopijām izsniedz apsūdzētajam. Ja apsūdzētais neprot valodu, kurā uzrakstīts lēmums, šai personai nodrošina šā lēmuma rakstveida tulkojumu tai saprotamā valodā. Lēmuma kopiju izsniedz arī cietušajam.”

22. Papildināt 561. pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Pirmās instances tiesas sēdes protokolā norādītos rakstveida pierādījumus un dokumentus pārbauda tiesas sēdē tikai tad, ja persona, kura īsteno aizstāvību, prokurors un cietušais vai viņa pārstāvis pieteicis šādu lūgumu.”

23. Aizstāt 638. panta otrajā daļā vārdu “Sprieduma” ar vārdiem “Ja piespriesta brīvības atņemšana, sprieduma”.

24. 698. pantā:

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Izdodamajai personai ir tiesības:

- 1) zināt, kas un par ko lūdz tās izdošanu;
- 2) izdošanas procesā lietot tai saprotamu valodu;
- 3) sniegt paskaidrojumus sakarā ar izdošanu un piekrist vai nepiekrist izdošanai;
- 4) pieteikt lūgumus, arī lūgumus par vienkāršoto izdošanu;
- 5) iepazīties ar visiem pārbaudes materiāliem;
- 6) uzaicināt advokātu juridiskās palīdzības saņemšanai un tikties ar advokātu sarunas konfidencialitāti nodrošinošos apstākļos;
- 7) saņemt attiecīgajā tiesas apgabalā praktizējošo advokātu sarakstu, kā arī bez maksas izmantot telefonu advokāta uzaicināšanai;
- 8) pieprasīt, lai par aizturēšanu paziņo viņa tuviniekam, mācību iestādei vai darba devējam.”;

papildināt pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Ārvalstniekam ir tiesības pieprasīt, lai par aizturēšanu tiek informēta viņa valsts diplomātiskā vai konsulārā pārstāvniecība.”

25. Izteikt 699. panta trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Aizturētājs informē izdodamo personu un izsniedz tai izrakstu no šā likuma 698. panta par izdodamajai personai noteiktajām tiesībām, un par to tiek izdarīta atzīme aizturēšanas protokolā.”

26. Izteikt 715. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Izdodamajai personai ir šā likuma 698. pantā noteiktās tiesības, un izraksts par tām šai personai izsniedzams atbilstoši šā likuma 699. panta trešajai daļai, kā arī tiesības tikt sauktai pie kriminālatbildības un tiesātai tikai par tiem noziedzīgiem nodarījumiem, par kuriem tā tiek izdota, izņemot šā likuma 695. panta otrajā daļā paredzētos gadījumus. Izdodamajai personai līdz izdošanas lūguma pārbaudes pabeigšanai nodrošina Eiropas apcietinājuma lēmuma rakstveida tulkojumu tai saprotamā valodā.”

27. Izteikt informatīvu atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām šādā redakcijā:

“Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 5. aprīļa direktīvas 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību, un ar kuru aizstāj Padomes pamatlēmumu 2002/629/TI;
- 2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 20. oktobra direktīvas 2010/64/ES par tiesībām uz mutisko un rakstisko tulkojumu kriminālprocesā;
- 3) Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 22. maija direktīvas 2012/13/ES par tiesībām uz informāciju kriminālprocesā.”

Likums stājas spēkā 2013. gada 27. oktobrī.

Likums Saeimā pieņemts 2013. gada 23. maijā.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja S. Āboltiņa

Rīgā 2013. gada 12. jūnijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 12.06.2013., Nr. 112.

196. 375L/11 Grozījumi Notariāta likumā

Izdarīt Notariāta likumā (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1993, 26./27. nr.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1996, 15. nr.; 2002, 23. nr.; 2003, 14. nr.; 2004, 23. nr.; 2008, 3. nr.; 2009, 3. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 183. nr.; 2013, 21. nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt visā likumā vārdus “laikrakstā “Latvijas Vēstnesis”” ar vārdiem “oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis””.

2. Izteikt 19. panta pirmās daļas otro teikumu šādā redakcijā:

“Ārkārtas kvalifikācijas pārbaudi rīko un zvērināts notārs to kārtu četru mēnešu laikā pēc atkārtotā disciplinārsoda piemērošanas.”

3. Izslēgt 20. panta pirmo daļu.

4. Izslēgt 21. panta otrās daļas trešajā teikumā vārdus “zemesgrāmatu nodaļu tiesnešus, apgabaltiesu”.

5. Izteikt 56. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“Vekseļu protesta aktu grāmata sastāv no protesta aktu norakstiem papīra formā, par kuriem valsts nodevu nemaksā.”

6. Izteikt 57. pantu šādā redakcijā:

“57. Šā likuma 45.¹ pantā paredzētajā atsaukto pilnvarojumu reģistrā norāda pilnvarnieka un pilnvarotāja uzvārdu un vārdu, ziņas par atsaukto pilnvarojumu, zvērinātu notāru, kas publicējis sludinājumu, oficiālo izdevumu, kurā publicēts sludinājums par pilnvarojuma atsaukšanu, minot izdevuma nosaukumu, publicēšanas gadu, dienu, mēnesi un laidiena numuru.

Šā likuma 45.¹ pantā paredzētajā nākotnes pilnvarojumu reģistrā norāda pilnvarnieka un pilnvarotāja uzvārdu un vārdu, ziņas par nākotnes pilnvarojumu, pilnvarnieka tiesībām uzsākt darbību un tās apturēšanu, norādot to pamatojošus dokumentus, kā arī ziņas par atsaukto nākotnes pilnvarojumu, zvērinātu notāru, kas publicējis sludinājumu, oficiālo izdevumu, kurā publicēts sludinājums par nākotnes pilnvarojuma atsaukšanu, minot izdevuma nosaukumu, publicēšanas gadu, dienu, mēnesi un laidiena numuru.”

7. Izteikt 63. panta otro un trešo daļu šādā redakcijā:

“Ja zvērināts notārs ir miris, pārcelts uz nenoteiktu laiku citā amata vietā citas apgabaltiesas darbības teritorijā vai atcelts no amata, viņa zīmogu ievilē un nodod tieslietu ministram. Ja zvērināts notārs ir atstādināts vai pārcelts uz laiku citā amata vietā citas apgabaltiesas darbības teritorijā, viņa zīmogu nodod tieslietu ministram neievilētu.

Ja atstādinātais zvērināts notārs paliek amatā vai zvērināts notārs, kurš pārcelts uz laiku citā amata vietā citas apgabaltiesas darbības teritorijā, atsāk pildīt pienākumus amata vietā, kurā viņš sākotnēji bija iecelts, no zvērināta notāra pārņemto atdod viņam atpakaļ.”

8. Papildināt 73. panta otro daļu ar vārdiem “vai, ja attiecīgo dokumentu paraksta ar drošu elektronisko parakstu, jāpievieno laika zīmogs”.

9. Izteikt 75. panta otro daļu šādā redakcijā:

“Aktā vai apliecinājumā, saskaņā ar kuru zvērinātam notāram jāpārbauda personas identitāte, ieraksta personas deklarēto dzīvesvietu. Ja ziņas par personu vai tās deklarēto dzīvesvietu nav iekļautas Iedzīvotāju reģistrā vai arī tiek taisīts apliecinājums, saskaņā ar kuru zvērinātam notāram nav jāpārbauda personas identitāte, dzīvesvietu ieraksta pēc personas mutvārdu deklarācijas.”

10. Aizstāt 86. panta 1. punktā vārdus “garā slimie” ar vārdiem “personas ar garīga rakstura traucējumiem”.

11. Izteikt 87.³ panta trešās daļas pirmo teikumu šādā redakcijā:

“Ja zvērinātam notāram rodas šaubas par darījuma atbilstību likumam, patērētāju tiesību aizsardzības noteikumiem vai dalībnieku patiesajai gribai, viņam šīs šaubas jāapspriež ar darījuma dalībniekiem.”

12. Papildināt 102. pantu ar vārdiem “neatkarīgi no tā, vai notariālo aktu grāmatas izraksts ir izdots elektroniskā vai papīra formā”.

13. Papildināt 107. panta otro daļu ar vārdiem “neatkarīgi no tā, vai attiecīgais akts izdots elektroniskā vai papīra formā”.

14. Papildināt likumu ar D¹ sadaļu šādā redakcijā:

“D¹ sadaļa

Notariālie akti, kas izpildāmi tiesas spriedumu izpildes kārtībā

107.¹ Civilprocesa likumā noteiktajā tiesas spriedumu izpildes kārtībā izpildāmi (nododami piespiedu izpildei) šādi notariālā akta formā taisīti līgumi:

- 1) terminēti līgumi par naudas samaksu vai par kustamās mantas vai dokumentu atdošanu;
- 2) terminēti nomas vai patapinājuma līgumi, kas paredz nomnieka vai patapinājuma ņēmēja pienākumu termiņa notecējuma dēļ atstāt vai nodot nomāto vai patapināto īpašumu;
- 3) vienošanās par vienreizējiem vai periodiskiem uzturlīdzekļu maksājumiem.

Šā panta pirmajā daļā norādītie notariālā akta formā taisītie līgumi nav nododami piespiedu izpildei, ja tā vērsta pret valsts vai pašvaldības īpašumu vai arī saistība ir dzēsta ar noilgumu, kura notecējums neapšaubāmi redzams no paša akta.

107.² Ja notariālajā aktā noteiktās saistības izpildīšana ir atkarīga no iepriekš pierādāmu nosacījumu iestāšanās, aktu var nodot piespiedu izpildei, ja šo nosacījumu iestāšanās notāram ir zināma vai pierādāma ar publiskiem dokumentiem, ierakstiem valsts informācijas sistēmā vai kredītiestādes izsniegtiem dokumentiem.

107.³ Piespiedu izpildei var nodot šā likuma 107.¹ panta pirmajā daļā norādīto notariālo aktu, kas atbilst šādām prasībām:

- 1) izpildei nododamie akta noteikumi atbilst patērētāju tiesību aizsardzībai noteiktajām prasībām;

- 2) aktā skaidri noteikta izpildāmā saistība, tās pamatsumma, procenti, līgumsoda apmērs, kas noteikts atbilstoši likuma noteikumiem par līgumsoda apmēra noteikšanu un aprēķināšanu, saistības izpildīšanas termiņi, kārtība un nosacījumi;
- 3) parādnieks aktā tieši un nepārprotami piekritis saistības piespiedu izpildei. Pilnvarnieks šādu piekrišanu parādnieka vārdā var dod vienīgi gadījumā, ja viņš tam ir speciāli pilnvarots;
- 4) akta dalībnieki aktā norādījuši savas adreses, uz kurām nosūtītie paziņojumi uzskatāmi par saņemtiem.

107.⁴ Kreditors notariālo aktu var iesniegt zvērinātam notāram nodošanai piespiedu izpildei viena gada laikā no attiecīgās saistības izpildes termiņa iestāšanās dienas. Ja notariālais akts nav nodots piespiedu izpildei viena gada laikā no attiecīgās saistības izpildes termiņa iestāšanās dienas, saistības izpildi var prasīt vispārējās prasības tiesvedības kārtībā.

Ja zvērināts notārs izsniedz notariālo izpildu aktu, līgumsoda un procentu pieaugums apstājas ar dienu, kad notariālais akts iesniegts zvērinātam notāram nodošanai piespiedu izpildei.

107.⁵ Iesniegumu par saistības nodošanu piespiedu izpildei kreditors vai viņa pārstāvis, mantinieki vai tiesību pēcnieki var iesniegt zvērinātam notāram, kas taisījis piespiedu izpildei nododamo notariālo aktu.

Zvērināts notārs pārbauda iesniedzēja identitāti un pārstāvības tiesības.

Iesniegumā norāda, kādu saistību un pēc kāda akta lūdz nodot piespiedu izpildei (atstāt vai nodot nomāto vai patapināto īpašumu, konkrēto mantu, dokumentus vai piedzenamo summu), atsevišķi uzrādot pamatsummu, līgumsodu un procentus (nolīgtos vai likumā noteiktos), norādot to aprēķinu, laiku, par kādu līgumsods un procenti piedzenami, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa. Iesniegumam pievieno izpildei nododamo notariālo aktu, tā grozījumus un papildinājumus, ja tādi taisīti, un, ja nepieciešams, pierādījumus, kas apstiprina nosacījumu iestāšanos.

Piedzenamā līgumsoda apmēru norāda, ievērojot likuma noteikumus par līgumsoda apmēra noteikšanu un aprēķināšanu.

107.⁶ Ja zvērināts notārs konstatē, ka kreditora iesniegums neatbilst šā likuma 107.⁵ panta prasībām vai noteikumi notariālajā aktā, kuru kreditors lūdz nodot piespiedu izpildei, neatbilst šajā sadaļā noteiktajām prasībām, viņš šā likuma 39. panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā atsaka notariālā izpildu akta taisīšanu.

107.⁷ Notariālo izpildu aktu zvērināts notārs taisa kā notariālo aktu triju darba dienu laikā no šā likuma 107.⁵ pantā norādītā iesnieguma saņemšanas dienas. Tajā norāda:

- 1) akta taisīšanas gadu, dienu un mēnesi;
- 2) kāda saistība un kādā apmērā ir izpildāma;
- 3) kā labā tiek taisīts notariālais izpildu akts (vārdu, uzvārdu, personas kodu, dzīvesvietu vai juridiskās personas nosaukumu, juridisko adresi un reģistrācijas numuru);
- 4) personu, pret kuru vērsta piedziņa (vārdu, uzvārdu, personas kodu, dzīvesvietu vai juridiskās personas nosaukumu, juridisko adresi un reģistrācijas numuru).

Notariālo izpildu aktu izsniedz kreditoram, un tā izsniegšana nav pārsūdzama tiesā.

Ja izpilde izdarāma dažādās vietās vai akts taisīts par labu vairākiem kreditoriem vai vērsts pret vairākiem parādniekiem, zvērināts notārs pēc kreditora lūguma izsniedz vairākus notariālos izpildu aktus. Ja tiek izsniegti vairāki notariālie izpildu akti, katrā no tiem precīzi norāda izpildes vietu (tiesas apgabalu) vai to saistības daļu, kura pēc šā notariālā izpildu akta izpildāma, bet solidārās piedziņas gadījumā — arī parādnieku, pret kuru vēršama piedziņa pēc šā notariālā izpildu akta.

Notariālā izpildu akta paraugu apstiprina Ministru kabinets.

107.⁸ Notariālā izpildu akta norakstu zvērināts notārs nosūta parādniekam uz izpildāmajā notariālajā aktā norādīto adresi un uz viņa deklarēto dzīvesvietu. Notariālā izpildu akta norakstu

nosūta arī uz kreditora norādīto parādnieka adresi, ja tā atšķiras no iepriekš norādītajām.

107.⁹ Ja parādnieks uzskata, ka kreditora prasījums par saistību izpildi ir nepamatots, viņš var celt prasību Civilprocesa likuma 406. pantā noteiktajā kārtībā.

107.¹⁰ Piemērojamos tiesību aktus un piekritību notariālā akta formā taisīt vienošanos par vienreizējiem vai periodiskiem uzturlīdzekļu maksājumiem pārrobežu lietās, kuru var nodot piespiedu izpildei, nosaka saskaņā ar Padomes 2008. gada 18. decembra regulu (EK) Nr.4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās (turpmāk — regula Nr.4/2009).

107.¹¹ Pēc ieinteresētās personas lūguma zvērināts notārs par izsniegto notariālo izpildu aktu izsniedz Padomes 2000. gada 22. decembra regulas (EK) Nr.44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās 57. panta 4. punktā minēto apliecību (regulas Nr.44/2001 VI pielikums).

Pēc ieinteresētās personas lūguma zvērināts notārs, pamatojoties uz regulu Nr.4/2009 un tās 48. panta 3. punktu, par izsniegto notariālo izpildu aktu par vienošanos par vienreizējiem vai periodiskiem uzturlīdzekļu maksājumiem izraksta notariālā akta izrakstu (regulas Nr.4/2009 III pielikums).

Pēc piedzinēja lūguma zvērināts notārs, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa regulu (EK) Nr.805/2004, ar ko izveido Eiropas izpildes rīkojumu neapstrīdētiem prasījumiem, (turpmāk — regula Nr.805/2004) un tās 25. panta 1.punktu, par izsniegtajiem notariālajiem izpildu aktiem izraksta Eiropas izpildes rīkojumu (regulas Nr.805/2004 III pielikums).

Zvērināts notārs, kas taisījis notariālo izpildu aktu, pēc ieinteresētās puses lūguma var izlabot kļūdas Eiropas izpildes rīkojumā vai atsaukt Eiropas izpildes rīkojumu, pamatojoties uz regulas Nr.805/2004 10. pantu. Iesniedzot lūgumu par Eiropas izpildes rīkojuma labošanu vai atsaukšanu, izmanto regulas Nr.805/2004 10. panta 3. punktā minēto veidlapu (regulas Nr.805/2004 VI pielikums).”

15. Papildināt 108.¹ pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“Apliecinājumus, kurus netaisa kā notariālos aktus un kuros nav personas paraksta, var taisīt arī elektroniskā formā.”

16. Aizstāt 180. pantā vārdus “Zvērinātu notāru padome” ar vārdiem “Latvijas Zvērinātu notāru padome”.

17. Papildināt 230. pantu ar 9.¹ punktu šādā redakcijā:

“9¹) izsniedz ziņas no mantojumu reģistra un publisko testamentu reģistra;”

18. Papildināt likumu ar N¹ sadaļu šādā redakcijā:

“N¹ sadaļa

Publisko testamentu reģistrs

249.¹ Publisko testamentu reģistra pārzinis un turētājs ir Latvijas Zvērinātu notāru padome. Publisko testamentu reģistra datiem par šā likuma 249.² pantā minētajiem pēdējās gribas rīkojuma aktiem, kas taisīti, sākot ar publisko testamentu reģistra darbības uzsākšanas dienu, ir publiska ticamība. Publisko testamentu reģistra datiem par šā likuma 249.² pantā minētajiem pēdējās gribas rīkojuma aktiem, kas taisīti līdz publisko testamentu reģistra darbības uzsākšanas dienai, ir informatīvs raksturs.

Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā kārtojams publisko testamentu reģistrs, reģistrā iekļaujamās ziņas, kā arī gadījumus, kārtību un apjomu, kādā ziņas iesniedz reģistrā un izsniedz no

reģistra.

Ziņu izsniegšana no publisko testamentu reģistra Ministru kabineta noteiktajos gadījumos ir maksas pakalpojums. Maksas apmēru par ziņu izsniegšanu no publisko testamentu reģistra, maksāšanas kārtību, kā arī atbrīvojumus no maksas nosaka Ministru kabinets.

249.² Zvērināts notārs iesniedz publisko testamentu reģistram ziņas:

- 1) par taisītajiem testamentiem, to atsaukšanu, grozīšanu un papildināšanu;
- 2) par glabāšanā pieņemtajiem testamentiem, to atsaukšanu, grozīšanu un papildināšanu;
- 3) Ministru kabineta noteiktajos gadījumos, kārtībā un apjomā — par tādu publiski apliecinātu darījumu taisīšanu, grozīšanu un atcelšanu, kuri satur rīkojumus nāves gadījumam.”

19. Papildināt 252. pantu pēc vārda “pēdējā” ar vārdu “deklarētā”.

20. Papildināt 253. pantu pēc vārda “pēdējo” ar vārdu “deklarēto”.

21. 258. pantā:

izteikt otrās daļas otro teikumu šādā redakcijā:

“Mantojumu reģistra pārzinis un turētājs ir Latvijas Zvērinātu notāru padome.”;

papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“Ziņu izsniegšana no mantojumu reģistra Ministru kabineta noteiktajos gadījumos ir maksas pakalpojums. Maksas apmēru par ziņu izsniegšanu no mantojumu reģistra, maksāšanas kārtību, kā arī atbrīvojumus no maksas nosaka Ministru kabinets.”

22. Papildināt likumu ar 259.¹ un 259.² pantu šādā redakcijā:

“**259.¹** Pēc mantojuma lietas uzsākšanas zvērināts notārs pārliecinās publisko testamentu reģistrā, vai tajā ir reģistrēts mantojuma atstājēja pēdējās gribas rīkojuma akts.

259.² Zvērināts notārs, kura rīcībā ir kāds no šā likuma 249.² pantā minētajiem pēdējās gribas rīkojuma aktiem, iesniedz to pēc pieprasījuma tam zvērinātam notāram, kurš ved attiecīgo mantojuma lietu.”

23. Papildināt 281. panta pirmās daļas 3. punktu pēc vārda “pēdējo” ar vārdu “deklarēto”.

24. Aizstāt 295. pantā skaitli un vārdu “251. pantā” ar skaitli un vārdu “252. pantā”.

25. Papildināt 311. pantu pēc vārda “pēdējā” ar vārdu “deklarētā”.

26. Papildināt 312. panta pirmās daļas 2. punktu pēc vārda “pēdējo” ar vārdu “deklarēto”.

27. Papildināt 326. pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“Piemērojamās tiesību aktus pārrobežu laulības šķiršanas lietās nosaka saskaņā ar Padomes 2010. gada 20. decembra regulu (ES) Nr.1259/2010, ar kuru īsteno ciešāku sadarbību attiecībā uz tiesību aktiem, kas piemērojami laulības šķiršanai un laulāto atšķiršanai.”

28. Papildināt 338. pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“Informāciju par laulības šķiršanu pārrobežu lietā zvērināts notārs nosūta Ārlietu ministrijai.”

29. Pārejas noteikumos:

aizstāt 21. punktā vārdu un skaitli “un 2012.” ar skaitļiem un vārdu “2012., 2013. un 2014.”;

papildināt pārejas noteikumus ar 23., 24. un 25. punktu šādā redakcijā:

“23. Šā likuma 11.¹ pantā noteikto par vakantās zvērināta notāra amata vietas aizpildīšanu var nepiemērot 2013. un 2014. gadā, izņemot gadījumu, kad, izvērtējot nepieciešamību, tiek secināts, ka vakanta zvērināta notāra amata vieta ir aizpildāma.

24. Zvērināti notāri gada laikā no publisko testamentu reģistra darbības uzsākšanas dienas iesniedz tam ziņas par šā likuma 249.² pantā minētajiem pēdējās gribas rīkojuma aktiem, kas taisīti no Notariāta likuma spēkā stāšanās dienas (1993. gada 1. septembris) līdz publisko testamentu reģistra darbības uzsākšanas dienai. Minētās ziņas publisko testamentu reģistram iesniedz saskaņā ar šā likuma 249.¹ panta otro daļu.

25. Šā likuma 230. panta 9.¹ punkts, N¹ sadaļa “Publisko testamentu reģistrs”, 259.¹ un 259.² pants stājas spēkā 2014. gada 1. maijā.”

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. novembrī.

Likums Saeimā pieņemts 2013. gada 23. maijā.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja S. Āboltiņa

Rīgā 2013. gada 12. jūnijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 12.06.2013., Nr. 112.

197. 376L/11 Grozījumi Civilprocesa likumā

Izdarīt Civilprocesa likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1998, 23. nr.; 2001, 15. nr.; 2002, 24. nr.; 2003, 15. nr.; 2004, 6., 10., 14., 20. nr.; 2005, 7., 14. nr.; 2006, 1., 13., 20., 24. nr.; 2007, 3., 24. nr.; 2008, 13. nr.; 2009, 2., 6., 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 205. nr.; 2010, 166., 183., 206. nr.; 2011, 16., 95., 132., 148. nr.; 2012, 50., 100., 190., 197. nr.; 2013, 87. nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt visā likumā vārdus “ar pievienotās vērtības nodokli apliekamā persona” ar vārdiem “reģistrēts pievienotās vērtības nodokļa maksātājs”.

2. 400. pantā:

papildināt pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Šā panta pirmā daļa nav piemērojama Notariāta likuma D¹ sadaļā noteiktajā kārtībā taisītiem notariālajiem aktiem.”;

papildināt otrās daļas 1. punktu pēc vārda “valsts” ar vārdiem “vai pašvaldības”.

3. 401. pantā:

izteikt 2. punktu šādā redakcijā:

“(2) persona, kurai akts nodots ar atsevišķu zemesgrāmatas aktu vai notariālu aktu;”
izslēgt 4. punktā vārdus “uzrādījuma kārtībā apliecinātu kvīti vai”.

4. 406. pantā:

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Ja parādnieks uzskata, ka kreditora prasījums nav pamatots pēc būtības, viņš sešu mēnešu laikā no dienas, kad zvērināta notāra izsniegta notariālā izpildu akta noraksts nosūtīts parādniekam, var celt pret kreditoru prasību, lai apstrīdētu prasījumu.”;

papildināt pantu ar trešo, ceturto, piekto un sesto daļu šādā redakcijā:

“(3) Ceļot prasību, parādnieks var lūgt apturēt bezstrīdus piespiedu izpildīšanu vai zvērināta notāra izsniegta notariālā izpildu akta izpildīšanu, bet, ja piedzinējs šādā kārtībā jau saņēmis apmierinājumu, — lūgt nodrošināt prasību.

(4) Pieņemot lēmumu par parādnieka pieteikumu par bezstrīdus piespiedu izpildīšanas vai notariālā izpildu akta izpildīšanas apturēšanu, tiesa vai tiesnesis ņem vērā prasības pirmsšķietamo (*prima facie*) formālo juridisko pamatojumu.

(5) Lēmums par parādnieka pieteikumu par bezstrīdus piespiedu izpildīšanas vai notariālā izpildu akta izpildīšanas apturēšanu, ar kuru parādnieka pieteikums apmierināts, nav pārsūdzams un ir izpildāms nekavējoties pēc tā pieņemšanas. Par lēmumu, ar kuru pieteikums noraidīts, parādnieks var iesniegt blakus sūdzību.

(6) Pēc kreditora motivēta pieteikuma tiesa, kura apturējusi izpildi vai kuras lietvedībā atrodas lieta, kas izskatāma pēc būtības, var atcelt izpildes apturēšanu. Lēmums par izpildes apturēšanas atcelšanu nav pārsūdzams un ir izpildāms nekavējoties pēc tā pieņemšanas. Par lēmumu, ar kuru pieteikums noraidīts, kreditors var iesniegt blakus sūdzību.”

5. Papildināt 406.¹⁰ pantu ar trešo, ceturto un piekto daļu šādā redakcijā:

“(3) Pieņemot lēmumu par parādnieka pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanas brīdinājuma kārtībā apturēšanu, tiesa vai tiesnesis ņem vērā prasības pirmsšķietamo (*prima facie*) formālo juridisko pamatojumu.

(4) Lēmums, ar kuru pieteikums apmierināts, nav pārsūdzams un ir izpildāms nekavējoties pēc tā pieņemšanas. Par lēmumu, ar kuru pieteikums noraidīts, parādnieks var iesniegt blakus sūdzību.

(5) Pēc kreditora motivēta pieteikuma tiesa, kura apturējusi izpildi vai kuras lietvedībā atrodas lieta, kas izskatāma pēc būtības, var atcelt izpildes apturēšanu. Lēmums par izpildes apturēšanas atcelšanu nav pārsūdzams un ir izpildāms nekavējoties pēc tā pieņemšanas. Par lēmumu, ar kuru pieteikums noraidīts, kreditors var iesniegt blakus sūdzību.”

6. Papildināt 539. panta otro daļu ar 5. punktu šādā redakcijā:

“5) Notariāta likuma D¹ sadaļā noteiktajā kārtībā taisīti notariālie akti.”

7. Papildināt 540. pantu ar 16. punktu šādā redakcijā:

“16) Notariāta likuma D¹ sadaļā noteiktajā kārtībā izsniegti notariālie izpildu akti.”

8. Papildināt 551. panta pirmo daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Spriedumu un citu nolēmumu izpildes nodrošināšanai nepieciešamo informāciju valsts iestādes zvērinātam tiesu izpildītājam sniedz bez maksas.”

9. 594. pantā:

papildināt pirmās daļas 1. punktu ar vārdiem “un saglabājot uz katru apgādībā esošo nepilngadīgo bērnu līdzekļus valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērā”;

papildināt pirmās daļas 2. un 3. punktu ar vārdiem “saglabājot parādniekam darba samaksu un tai pielīdzinātos maksājumus minimālās mēneša darba algas apmērā un saglabājot uz katru apgādībā esošo nepilngadīgo bērnu līdzekļus valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērā”;

papildināt otro daļu pēc skaitļa un vārdiem “50 procentu apmērā” ar vārdiem “bet ne mazāk kā minimālās mēneša darba algas apmērā un uz katru apgādībā esošo nepilngadīgo bērnu līdzekļus valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērā”.

10. Pārejas noteikumos:

60. punktā:

papildināt punktu ar jaunu otro teikumu šādā redakcijā:

“Ja persona, kas ir pieteicējs apturētajā lietā, zaudējusi prasības tiesības lietās par aizgādības nodibināšanu vai rīcībspējas ierobežojuma pārskatīšanu saskaņā ar grozījumiem Civillikumā un Civilprocesa likumā, kuri stājās spēkā 2013. gada 1. janvārī, tiesa to paziņo prokuratūrai un pieteicēja vietā iestājas prokurors.”;

uzskatīt līdzšinējo otro un trešo teikumu attiecīgi par trešo un ceturto teikumu;

papildināt pārejas noteikumus ar 69., 70., 71. un 72. punktu šādā redakcijā:

“69. Grozījums šā likuma 400. pantā par tā papildināšanu ar 1.¹ daļu, kas paredz, ka panta pirmā daļa nav piemērojama Notariāta likuma D¹ sadaļā noteiktajā kārtībā taisītiem notariālajiem aktiem, attiecas uz tiem notariālajiem aktiem, kuri taisīti pēc 2013. gada 31. oktobra.

70. Lietas par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu, pamatojoties uz saistībām, saskaņā ar kurām līdz 2013. gada 31. oktobrim bija pieļaujama bezstrīdus piespiedu izpildīšana, izskata šajā

likumā noteiktajā kārtībā, kāda bija spēkā līdz 2013. gada 31. oktobrim.

71. Šā likuma 539. panta otrās daļas 5. punkts un 540. panta 15. punkts attiecas uz tiem notariālajiem aktiem, kuri taisīti pēc 2013. gada 31. oktobra.

72. Grozījumi šā likuma 551. panta pirmajā daļā un 594. panta pirmajā un otrajā daļā, kuri paredz, ka parādniekam saglabājama darba samaksa un tai pielīdzinātie maksājumi ne mazāk kā minimālās mēneša darba algas apmērā un uz katru apgādībā esošo nepilngadīgo bērnu līdzekļi valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērā, stājas spēkā 2014. gada 1. janvārī.”

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. novembrī.

Likums Saeimā pieņemts 2013. gada 23. maijā.

*Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja S. Āboltiņa*

Rīgā 2013. gada 12. jūnijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 12.06.2013., Nr. 112.

198. 377L/11 Grozījumi Bāriņtiesu likumā

Izdarīt Bāriņtiesu likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2006, 15. nr.; 2007, 3. nr.; 2009, 2., 13., 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 193., 205. nr.; 2011, 112., 132. nr.; 2012, 200. nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt visā likumā vārdus “laikrakstā “Latvijas Vēstnesis”” ar vārdiem “oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis””.

2. Izteikt 2. panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Novados, kuros nav teritoriālā iedalījuma vienību, bāriņtiesa Civillikumā noteiktajos gadījumos sniedz palīdzību mantojuma lietu kārtošānā, gādā par mantojuma apsardzību, kā arī izdara apliecinājumus un pilda citus šā likuma 61. pantā norādītos uzdevumus, ja šajos novados nav notāra. Novados, kuros ir teritoriālā iedalījuma vienības, bāriņtiesa minētos uzdevumus veic tajās novada teritoriālā iedalījuma vienībās, kurās nav notāra.”

3. 61. panta pirmajā daļā:

papildināt panta ievaddaļu pēc vārda “teritorijā” ar vārdiem un skaitli “šā likuma 2. panta otrajā daļā minētajos gadījumos”;

aizstāt 1. punktā vārdu “teritorijas” ar vārdiem “teritorijā savu dzīvesvietu deklarējušie”;

izteikt 3., 4. un 5. punktu šādā redakcijā:

“3) ieraksta testamentu grāmatā to iedzīvotāju testamentus, kuru deklarētā dzīvesvieta ir attiecīgās bāriņtiesas darbības teritorijā, pieņem glabāšanā šo iedzīvotāju privātos testamentus (neatkarīgi no novēlētās mantas vērtības), kā arī pieņem bāriņtiesai glabāšanā nodoto testamentu atsaukumus (neatkarīgi no testatora dzīvesvietas);

4) apliecina to iedzīvotāju pilnvaras (izņemot universālpilnvaras), kuru deklarētā dzīvesvieta ir attiecīgās bāriņtiesas darbības teritorijā, un pieņem šo iedzīvotāju pilnvaru atsaukumus;

5) apliecina uz dokumentiem to iedzīvotāju paraksta īstumu, kuru deklarētā dzīvesvieta ir attiecīgās bāriņtiesas darbības teritorijā;”;

aizstāt 7. punktā vārdus “tās dzīvo” ar vārdiem “to deklarētā dzīvesvieta ir”;

izteikt 8. punktu šādā redakcijā:

“8) apliecina parakstus uz nostiprinājuma lūguma zemesgrāmatai (Zemesgrāmatu likuma 60. pants), ja viens no lūdzējiem ir deklarējis savu dzīvesvietu attiecīgās bāriņtiesas darbības teritorijā;”

4. 64. pantā:

aizstāt otrās daļas 4. punktā vārdu “dzīvesvietu” ar vārdiem “deklarēto dzīvesvietu”;

papildināt pantu ar piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Bāriņtiesa, kuras rīcībā ir darījuma akts, kas satur rīkojumu nāves gadījumam, izsniedz tā izrakstu pēc pieprasījuma tam zvērinātam notāram, kurš ved attiecīgo mantojuma lietu.”

5. Papildināt likumu ar 69.¹ pantu šādā redakcijā:

“69.¹ pants. Ziņu iesniegšana publisko testamentu reģistrā

Bāriņtiesa saskaņā ar publisko testamentu reģistra darbību regulējošajiem normatīvajiem aktiem iesniedz publisko testamentu reģistrā ziņas par testamentu apliecināšanu un pieņemšanu glabāšanā, šādu testamentu atsaukšanu, grozīšanu un papildināšanu, kā arī par tādu darījumu apliecināšanu, grozīšanu un atcelšanu, kuri satur rīkojumus nāves gadījumam.”

6. Papildināt 70. panta piekto daļu pēc vārda “viņa” ar vārdu “deklarētā”.

7. Papildināt 73. panta ceturtais daļas otro teikumu pēc vārdiem “kodu un” ar vārdu “deklarēto”.

8. Papildināt pārejas noteikumus ar 8. un 9. punktu šādā redakcijā:

“8. Šā likuma 69.¹ pants attiecas uz tiem pēdējās gribas rīkojuma aktiem, kuri taisīti pēc 2014. gada 30. aprīļa.

9. Šā likuma 64. panta piektā daļa un 69.¹ pants stājas spēkā 2014. gada 1. maijā.”

Likums stājas spēkā 2013. gada 1. novembrī.

Likums Saeimā pieņemts 2013. gada 23. maijā.

*Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja S. Āboltiņa*

Rīgā 2013. gada 12. jūnijā

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 12.06.2013., Nr. 112.

199. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 16. maija sēdē atsaukusi deputātu **Guntaru Bilsēnu** no Saeimas Juridiskās komisijas un ievēlējusi viņu Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā.

Saeimas priekšsēdētāja S. Āboltiņa

Rīgā 2013. gada 16. maijā

200. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 13. jūnija sēdē ievēlējusi deputāti **Danu Reiznieci-Ozolu** Saeimas Juridiskajā komisijā un Saeimas Eiropas lietu komisijā.

Saeimas priekšsēdētāja S. Āboltiņa

Rīgā 2013. gada 13. jūnijā